

Амбіції. Права. Приналежність.

**Звіт про фінансування людей з інтелектуальною
недостатністю в Україні**

Грудень 2024

Інклюзивна

Авеню дез Мистецтв 3, 1210 Брюссель, Бельгія

Телефон: +32 25 02 28 15

office@inclusion.eu

inclusion.eu

Зміст

Фінансування людей з інтелектуальною недостатністю в Україні.....	1
Мета та методологія	2
Громадські донори	4
ЄС	4
Держави-члени ЄС та інші європейські країни	7
США	13
Інші країни.....	15
Приватні донори.....	18
Багатосторонні організації.....	20
Україна	23
Відсутність прозорості	24
Рекомендації щодо подання заявки на фінансування	25
Рекомендації донорам	26
Короткий огляд майбутніх можливостей фінансування	31
Джерела.....	35

Фінансування для людей з інтелектуальною недостатністю в Україні

З початку війни в Україні, після повномасштабного вторгнення Росії 24 лютого 2022 року, було обіцяно (зобов'язано) і надано (виділено) багато коштів на допомогу Україні в обороні та виживанні країни та її громадян. Низка державних і приватних донорів зробили свій внесок, надавши військову, фінансову та гуманітарну допомогу українському уряду та його народу.

Хоча в офіційних заявах урядів і міжнародних організацій часто оголошуються нові гучні цифри, щоб продемонструвати свою солідарність і прихильність до України, багато хто задається питанням, як розподіляються ці гроші і до кого вони доходять. Розповідаючи про те, як розподіляються гроші, уряди та міжнародні гуманітарні організації часто кажуть, що спрямовують їх на допомогу "найбільш вразливим". Вони рідко уточнюють, хто підпадає під це визначення.

Люди з розумовою неповносправністю та їхні сім'ї, яким і до війни не приділяли належної уваги, зараз борються за те, щоб втриматися на плаву, як ніколи раніше. Люди з розумовою неповносправністю та їхні сім'ї непропорційно страждають від проблем, пов'язаних з війною, таких як руйнування інфраструктури, підвищений ризик бідності, порушення доступу до охорони здоров'я та неадекватне/недоступне житло. Однак вони дуже рідко отримують будь-яке фінансування чи підтримку. Втрата колись підтримуючих громадських мереж залишає їх у стані ізоляції та незахищеності, особливо тих, хто живе в інтернатах та/або має складні потреби в підтримці.

Маючи занадто мало фінансування та ресурсів, організації, які захищають людей з інтелектуальною недостатністю, стикаються з серйозними операційними

проблемами.¹ Це дуже ускладнює представництво на місцевому, регіональному та національному рівнях. Щоб вирішити цю проблему, необхідна цільова фінансова допомога, яка забезпечить як негайну допомогу, так і закладе основу для сталого відновлення.

Щоб виконати свої зобов'язання, ЄС, його держави-члени, США, міжнародні організації та український уряд (серед інших) повинні переконатися, що кошти, які вони виділяють, доходять до людей з інтелектуальною недостатністю та їхніх родин. Адже, за будь-якими показниками, вони належать до однієї з найбільш вразливих груп населення в Україні.

Мета та методологія

У цьому звіті відстежується потік допомоги в Україну, визначаються потенційні можливості фінансування та надаються пропозиції щодо того, як ці кошти можуть бути розподілені для задоволення потреб людей з інтелектуальною неповносправністю.

Метою цього звіту є

- Слугувати практичним ресурсом для нашої членської організації, Коаліції VGO, та її мережі, висвітлюючи поточні можливості фінансування.
- Надавати рекомендації членам Коаліції щодо того, як ефективно використовувати ці кошти.
- Пропагувати більш інклюзивний підхід до фінансування, який враховує потреби людей з інтелектуальною недостатністю та їхніх сімей.

Перший розділ, присвячений державному фінансуванню, в основному спирається на дані [Ukraine Support Tracker](#), створеного Кільським інститутом світової

¹ Індикатори інклюзії 2023 / 2024 - Представництво 4/10: "Люди з інтелектуальною недостатністю представлені в національній організації людей з інвалідністю. Коаліція ВГО не отримує державного фінансування для своєї адвокаційної роботи".

економіки.² Тут визначено три основні категорії фінансування: військове, фінансове та гуманітарне. Оскільки лише фінансова та гуманітарна допомога має потенціал для прямого доступу до людей з інтелектуальною недостатністю, у звіті не розглядається військова допомога. Як фінансова, так і гуманітарна допомога розглядається з точки зору зобов'язань та розподілу. Дані Ukraine Support Tracker охоплюють період з 24 січня 2022 року по 31 серпня 2024 року. Фінансування, яке було обіцяне/виділене пізніше, згадується згідно з офіційними сайтами Європейської Комісії та USAID. Особлива увага приділяється чинним багаторічним програмам допомоги Україні.

Фінансова допомога - це гроші, які український уряд отримує у вигляді грантів, кредитів та кредитних гарантій.

Гуманітарна допомога - це гроші, які підтримують цивільне населення. Вона включає в себе продукти харчування, медикаменти та інші предмети першої необхідності.

Зобов'язання - це офіційні обіцянки урядів та організацій щодо фінансування України. Існує багато великих, але невикористаних зобов'язань.³

Асигнування - це кошти, які вже надані або мають бути надані в короткостроковій перспективі. Вони вже мають конкретну мету і описують допомогу, яка фактично надходить в Україну.

У звіті розглядаються державні та приватні донори, а також багатосторонні організації.

Під державними донорами маються на увазі ЄС, його держави-члени, інші європейські країни, США та інші неєвропейські країни.

Приватні донори - це організації, які зібрали та розподілили гроші для України, які пожертвували люди.

² Особливо це стосується першого розділу, присвяченого державному фінансуванню (ЄС та країни, що надають фінансування).

³ [Трекер підтримки України](#): Які країни і як допомагають Україні?

Багатосторонні організації - це організації, засновані 3 або більше країнами, які спільно працюють над підтримкою України. Ці організації можуть надавати як фінансове, так і гуманітарне фінансування для різних проектів. Фінансування, яке розподіляється багатосторонніми організаціями, надходить від урядів різних країн.

У цьому звіті не розглядаються кошти, виділені на допомогу українським біженцям за межами України.

Громадські донори

ЄС

Гуманітарна допомога

З січня 2022 року по вересень 2024 року ЄС виділив 2,3 млрд євро гуманітарної допомоги Україні.⁴ Порівняно з двома попередніми роками, обсяг гуманітарної допомоги, наданої Європейською Комісією, у 2024 році значно зменшився. Із 165 млн євро у 2024 році було покрито лише 57% від того, що було виділено Комісією у 2022 році (285 млн євро).⁵ У вересні 2024 року було оголошено, що 35 млн євро підуть "вразливим українцям" напередодні наближення зими.⁶

Фінансова допомога

З січня 2022 року по вересень 2024 року ЄС зобов'язався виділити Україні близько 77,5 млрд євро фінансової допомоги. За цей же період було виділено лише 41,5 млрд євро фінансової допомоги.

⁴ Ukraine Support Tracker:

Фінансові асигнування: 41,49 млрд євро.

Фінансові зобов'язання: 77,44 млрд євро.

Гуманітарні асигнування: 2,34 млрд євро.

Гуманітарні зобов'язання: 2,34 млрд євро.

⁵ Виділення гуманітарної допомоги Європейською Комісією:

2022 рік: 285 млн євро.

2023: 300 мільйонів євро.

2024: 165 мільйонів євро.

⁶ Європейська Комісія: <https://>

1 березня 2024 року набув чинності "Механізм підтримки України" - пакет підтримки ЄС у розмірі до 50 млрд євро, який буде виділено у період з 2024 по 2027 рік (по 12,5 млрд євро щороку).

Основними цілями є:

- Підтримка відновлення, реконструкції та модернізації
- Підтримка реформ в Україні на шляху до вступу в ЄС
- Підтримка фінансових потреб України для забезпечення безперебійного надання державних послуг (школи, лікарні, соціальні виплати тощо).
- Залучення інвестицій (бюджетна та фінансова підтримка)
- Підтримка українського суспільства, допомога у подоланні соціальних наслідків війни.⁷

Незрозуміло, скільки фінансових і гуманітарних коштів виділялося і виділяється саме на підтримку людей з інтелектуальною недостатністю та їхніх сімей.

*"ЄС приділяє особливу увагу підтримці **найбільш вразливих домогосподарств** у підготовці до майбутньої зими."*⁸

Гроші на відновлення / реконструкцію

Для негайної реконструкції та відновлення на національному та місцевому рівнях Україна потребуватиме 14,5 млрд євро лише у 2024 році. Це фінансування розподілятиметься в рамках Українського фонду з особливим акцентом на відновлення житла, м'якої інфраструктури, послуг, енергетики та транспорту, а також на підтримку приватного сектору. Розподіл коштів координується [Українською донорською платформою](#) - платформою, постійними членами якої є

⁷ [Ukraine Facility](#).

⁸ Європейська Комісія: <https://>

країни G7.⁹ Співголовами керівної групи є Україна, США та ЄС. Тимчасовими членами є Норвегія, Нідерланди, Швеція, Данія та Південна Корея.¹⁰

Ми закликаємо всіх членів Української донорської платформи та всіх, хто працює в рамках Українського фонду, зосередити свої зусилля на відновленні інклюзивних громад. Це передбачає не фінансування реконструкції установ, а спрямування коштів на послуги на рівні громади. Врахування житлових потреб людей з інтелектуальною недостатністю та забезпечення достатньої кількості коштів для їх постійної підтримки також має бути пріоритетом при оцінці, виділенні та розподілі коштів на реконструкцію та відновлення.

Можливість фінансування: Європейський фонд за демократію (EED)

Фундація є незалежною грантовою організацією, яка була заснована у 2013 році Європейським Союзом та країнами-членами ЄС. Її метою є надання швидкої та гнучкої фінансової підтримки для покращення демократії та прав людини в країнах Європейського сусідства. Серед іншого, ФГСЄ підтримує організації громадянського суспільства, продемократичні рухи, громадських та політичних активістів, які працюють над розвитком плюралістичної політичної системи, в тому числі новостворені або незареєстровані організації, неформальні платформи, молодіжні групи та окремих осіб. Фундація приділяє особливу увагу тим, хто не може бути підтриманий іншими донорами та існуючими інструментами ЄС.

Тематичні напрямки, актуальні для людей з інтелектуальною недостатністю, їхніх родин та організацій, що представляють їхні інтереси, можуть включати в себе наступні:

- Громадянська активність та участь
- Правозахисна діяльність та моніторинг

⁹ Європейська Комісія: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_1921.

¹⁰ Усі ці учасники взяли на себе зобов'язання внести щонайменше 0,1% від ВВП країни у 2022 році та щонайменше один мільярд доларів. Вони можуть брати участь в Українській донорській платформі доти, доки їхні внески продовжують надходити.

- Громадська та політична участь жінок
- Інклюзивне суспільство: сексуальна орієнтація та ґендерна ідентичність
- Мистецтво та культура
- Молодь

Заявки можна подавати в будь-який час.

Додаткову інформацію про те, як отримати підтримку, можна знайти [тут](#).

Форму заявки можна знайти [тут](#).

Фундація вже фінансувала проект для людей з інвалідністю в Україні.¹¹ Ініціатива з Чернівців спрямована на покращення інклюзії та доступності, а також робить сильний акцент на розвитку громади. Хоча ініціатива не спрямована безпосередньо на людей з інтелектуальною недостатністю, вона слугує гарним прикладом і можливим натхненням для тих, хто зацікавлений у подачі заявок.

Держави-члени ЄС та інші європейські країни

Країна	Член ЄС	Фінансові асигнування (€ мільярдів)	Фінансові зобов'язання (млрд євро)	Гуманітарний Асигнування (млрд євро)	Гуманітарні зобов'язання (млрд євро)
Австрія	Так.	0,71	0,71	0,08	0,13
Бельгія	Так.	0,20	0,46	0,24	0,18
Болгарія	Так.	0	0	0	0
Хорватія	Так.	0	0	0,09	0,09
Кіпр	Так.	0	0	0	0
Чеська Республіка	Так.	0	0	0,05	0,07
Демаркація	Так.	0,12	0,14	0,29	0,25
Естонія	Так.	0,01	0	0,06	0,18
Фінляндія	Так.	0,15	0,15	0,14	0,14
Франція	Так.	0,80	0,80	0,60	0,60
Німеччина	Так.	1,41	1,41	3,05	3,05
Греція	Так.	0	0	0	0
Угорщина	Так.	0	0	0,05	0,05

¹¹ Пропонуємо ознайомитися з матеріалом ЄЕД про Марію Нікітіну та її роботу на посаді голови громадської [організації "Чернівецька асоціація Захист"](#) з південно-західної України [тут](#).

Ірландія	Так.	0,04	0,04	0,10	0,12
Італія	Так.	0,41	0,41	0,47	0,47
Латвія	Так.	0,05	0,05	0,02	0,02
Литва	Так.	0,04	0,04	0,15	0,09
Люксембург	Так.	0	0	0,02	0,02
Мальта	Так.	0	0	0	0
Нідерланди	Так.	0,72	1,06	0,58	1,12
Польща	Так.	0,89	0,89	0,40	0,40
Португалія	Так.	0	0	0	0
Румунія	Так.	0	0	0,12	0,12
Словаччина	Так.	0,01	0,01	0,01	0,01
Словенія	Так.	0	0	0,01	0,01
Іспанія	Так.	0,57	0,57	0,08	0,08
Швеція	Так.	0,35	0,31	0,27	0,65

Данія

Ще до війни в Україні Данія має програму фінансування для людей з інвалідністю - Данський фонд інвалідності. Цей фонд підтримує міжнародну співпрацю з розвитку організацій людей з інвалідністю з Данії та їхніх партнерів на Глобальному Півдні. Фонд підпорядковується Міністерству закордонних справ Данії та управляється Організацією людей з інвалідністю Данії (DPOD), датською парасольковою організацією для людей з інвалідністю. Хоча офіційних даних про застосування Данського фонду інвалідності в Україні немає, колеги з данської організації-члена "Інклюзивної Європи" "Лев" підтвердили цю інформацію. За словами наших партнерів, фонд вимагає, щоб основними заявниками були данські організації людей з інвалідністю. Це означає, що лише українські організації, які мають партнерство з данською організацією людей з інвалідністю, можуть претендувати на фінансування. За словами Лева, нещодавно була подана проектна заявка на нове партнерство з Коаліцією VGO, і очікується, що проект розпочнеться в січні 2025 року. Це чудова новина! Для отримання подальшого фінансування через Данський фонд інвалідів обидві організації повинні поглибити свою співпрацю та спільне партнерство. Працюючи над тим, щоб українські та данські зусилля у сфері інклюзії доповнювали один одного, ймовірність отримання фінансування та досягнення стійких і результативних результатів може зрости.

Більше про інклюзивне фінансування Данії для людей з інвалідністю [тут](#).

Німеччина

У жовтні 2024 року уряд Німеччини оголосив про збільшення інвестицій у захист прав людей з інвалідністю в Україні.¹² Разом з [Християнською місією сліпих \(СВМ\)](#) Федеральне міністерство закордонних справ Німеччини (GFFO) фінансує проєкт Empower Ukraine. Загальна вартість проєкту становить 4,6 мільйона євро, розрахованого на 30 місяців (з липня 2023 року по грудень 2025 року).¹³

Європейський форум з питань інвалідності (ЄФІ) є однією зі сторін, що приймає та впроваджує проєкт. Активними партнерами проєкту на місцевому рівні є українські члени ЄФО, [Національна асоціація осіб з інвалідністю України \(НАІУлюдей\)](#) та [Ліга сильних \(ЛСЛ\)](#).

Проєкт спрямований на покращення інтеграції внутрішньо переміщених осіб (ВПО) з груп ризику, репатріантів, ветеранів, людей похилого віку, домогосподарств з одним головою, дорослих і дітей, які перебувають в інтернатних закладах, а також членів приймаючих громад з інвалідністю та без неї, зокрема, у 6 областях України. Вони працюють у сферах продовольчої безпеки та засобів до існування, захисту, житла та (психічного) здоров'я.

Діяльність Empower Ukraine включає в себе

1. Надання грошової допомоги та ваучерів на продукти харчування, непродовольчі товари та житло.
2. Покращення доступу до інклюзивних медичних та реабілітаційних послуг.
3. Надання інклюзивних послуг з охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки (ПЗПСП) на рівні громади.
4. Підвищення обізнаності про права, гуманітарні потреби та інтереси людей з (інтелектуальною) неповносправністю в системі гуманітарної координації та поза нею.
5. Розбудова потенціалу місцевих партнерів для управління розширеним гуманітарним реагуванням на потреби людей з (інтелектуальними) порушеннями.

¹² [Фундація Відкритий Діалог про Empower Ukraine](#) "" "".

¹³ [Фундація Відкритий Діалог про Empower Ukraine](#) "" "".

Литва

Спільно з Європейським Союзом Міністерство закордонних справ Литовської Республіки співфінансувало [програму EU4Youth - "Молодіжна зайнятість та підприємництво"](#). У липні 2023 року в рамках цієї програми розпочався проєкт підтримки, спеціально орієнтований на людей з інтелектуальними порушеннями та їхні сім'ї/осіб, які їх підтримують, в Україні. Проєкт спрямований на покращення послуг на рівні громад шляхом підготовки молодих фахівців у галузі соціальної роботи, психології та спеціальної освіти. Він також оновлює університетські програми у сферах, пов'язаних з доглядом, щоб краще відповідати потребам людей з інтелектуальною неповносправністю. Програма отримала 2 мільйони євро (з 75 мільйонів євро, виділених на "EU4Youth") і керується Центральним агентством з управління проєктами (CPVA). Проєкт реалізується Коаліцією ВГО та Благодійною асоціацією "Джерела". Протягом 18 місяців програма працює в шести регіонах. Покращуючи послуги та зменшуючи ізоляцію, вона приносить безпосередню користь людям з інтелектуальними порушеннями. Їхні сім'ї/опікуни/допоміжні особи також отримують підтримку через програму тимчасової допомоги. Таким чином, понад 380 сімей отримують коротку перерву у виконанні своїх обов'язків по догляду та підтримці. Близько 300 молодих фахівців проходять практичну підготовку, з них 75 отримують роботу, а 200 стають волонтерами. Очікується, що нові соціальні послуги отримають близько 20 000 осіб.

Литва є однією з країн-членів ЄС (разом з Німеччиною, Данією та Швецією), яка розробила багаторічну програму допомоги Україні.

Швеція

Разом з ЄС, Німеччиною та іншими донорами Швеція профінансувала програму для людей з інвалідністю у 2024 році. Розподіляти кошти довірили Міністерству соціальної політики України та Всесвітній продовольчій програмі ООН. Програма передбачає майже 20 мільйонів євро фінансової допомоги для 310 000 громадян протягом трьох місяців.

Програма спрямована на людей та дітей з інвалідністю, які отримують менше 3250 грн щомісячної державної соціальної допомоги, не отримують допомоги від інших міжнародних організацій та не отримують виплат внутрішньо переміщеним особам (за винятком тих, хто перебуває в зоні активних бойових дій або в зоні підвищеного ризику). Всесвітня продовольча програма доплатить державні соціальні виплати до рівня 3250 грн., при цьому мінімальна виплата становитиме 100 грн.

Ця фінансова допомога надсилається безпосередньо на банківські рахунки або доставляється Укрпоштою для тих, хто не має рахунків. Одержувачі не повинні вживати жодних дій для отримання виплат. Програма спрямована на зменшення фінансового навантаження на людей з інвалідністю, забезпечення кращого доступу до базових потреб та стабільності.

Члени організації "Надія Славутича", яка є членом Коаліції ВГО, отримали фінансову підтримку через цю програму. Хоча вона заповнює прогалини, доповнюючи державну допомогу на підтримку людей з інтелектуальною недостатністю, важливо зазначити, що навіть повна сума (3250 грн. = 74,40 євро) є занадто малою, щоб повністю підтримати вразливі сім'ї навіть у мирний час.

Крім того, у липні 2023 року уряд Швеції ухвалив угоду про співпрацю у сфері відновлення та реформ. Стратегія передбачає виділення близько 500 мільйонів євро з 2023 по 2027 рік. Вона зосереджена на широкому спектрі цілей допомоги, включаючи основні соціальні послуги, безпеку та стабілізацію, а також права людини та демократію¹⁴

Інші європейські країни

Країна	Член ЄС	Фінансові асигнування (млрд євро)	Фінансові зобов'язання (млрд євро)	Гуманітарні асигнування (млрд євро)	Гуманітарні зобов'язання (млрд євро)
Ісландія	Ні.	0,01	0,01	0,01	0,02
Норвегія	Ні.	0,81	3,10	0,49	0,50
Швейцарія	Ні.	0,11	0,16	0,75	2,25
ВЕЛИКОБРИТАНІЯ	Ні.	3,41	6,17	0,85	0,88

¹⁴ Ukraine Support Tracker: [Швеція \(стор. 10\)](#).

Норвегія

У лютому 2023 року Норвегія, як один з перших донорів, який це зробив, розробила багаторічну стратегію в рамках [Програми підтримки України Нансена](#) ім. суму 6,6 мільярда євро.¹⁵ Програма охоплює як військову, так і гуманітарну допомогу, включно з відновленням та підтримкою цивільної інфраструктури. Фонд планує виділяти по 1,3 млрд євро на рік на гуманітарну та військову допомогу, але розподіл буде визначатися щорічно і адаптуватися залежно від потреб України. Програма підтримки Нансена зосереджена на підтримці суспільних функцій, цивільної інфраструктури та реконструкції. Розподіл допомоги координується з українським урядом та міжнародними партнерами. Гуманітарна допомога адмініструється Норвезьким агентством з координації розвитку ([Norad](#)) і реалізується "авторитетними, міжнародно визнаними організаціями". Не дуже зрозуміло, які саме організації мають на увазі, оскільки "основна підтримка організацій ООН, партнерів з громадянського суспільства та міжнародних фінансових інституцій надається поза межами Програми підтримки Нансена". Оскільки загальна підтримка України з боку Норвегії виходить за рамки програми, це можливо, але бракує прозорості щодо того, кому довіряють розподіляти фінансування.

Швейцарія

У квітні 2023 року Федеральна рада Швейцарії зарезервувала фінансування в розмірі 1,6 млрд євро на гуманітарну допомогу та координацію розвитку в Україні на період з 2025 по 2028 рік.

¹⁵ Ukraine Support Tracker: [Норвегія \(стор. 10\)](#).

Основні багаторічні допомоги

Country	Announcement Date	Disbursement Period	Total Commitment (billion EUR, Feb 29, 2024)	Allocated (billion EUR, Feb 29, 2024)	Outstanding (billion EUR, Feb 29, 2024)
Denmark	May 2023	2023-2028	8	4	4
EU	June 2023	2024-2027	50	0	50
Germany	May 2023	2024-2027	12	4.1	7.9
Lithuania	July 2023	2024-2026	0.2	.02	0.18
Norway	Feb 2023	2023-2027	6.6	1.2	5.4
Sweden	July 2023	2023-2027	0.52	0.08	0.44
Switzerland	April 2023	2025-2028	1.6	0	1.6

16

США

Фінансова допомога

З січня 2022 року по вересень 2024 року Сполучені Штати зобов'язалися виділити 31,65 мільярда євро фінансової допомоги та виділили 25 мільярдів євро.

Гуманітарна допомога

З січня 2022 року по вересень 2024 року США виділили 2,95 млрд євро гуманітарної допомоги, з яких 2,93 млрд євро - це кошти, виділені з бюджету.

Rehab4U

2 жовтня 2024 року Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) виділило Україні ще 225 мільйонів євро гуманітарної допомоги. Того ж дня стартувала ініціатива USAID "Реабілітація для України" "Rehab4U"¹⁷

Основними цілями є:

- підвищити якість послуг та покращити доступ до них,

¹⁶ Дані щодо зобов'язань та виділення коштів у цій таблиці включають військову допомогу. Кільський інститут світової економіки: Ukraine Support Tracker - методологічне оновлення та нові результати щодо "розподілу" допомоги (червень 2024 року), Таблиця 1, [стор. 10](#).

¹⁷ [Ініціатива USAID - Rehab4U](#).

- підвищити якість та доступність допоміжних технологій,
- сприяти залученню та участі людей з інвалідністю у житті їхніх громад та у відновленні країни.¹⁸

П'ятирічна програма має бюджет 38 мільйонів євро, які виділені на 5 проектів, що охоплюють 15 регіонів країни для забезпечення загальнонаціонального впливу.¹⁹ У партнерстві з Міністерством охорони здоров'я України програму впроваджує благодійна [організація Momentum Wheels for Humanity](#). Іншими партнерами з реалізації проекту є:

- [Результати для розвитку \(R4D\)](#),
- [Проект Надія](#)""
- Національна Асамблея людей з інвалідністю України,
- та [Deloitte](#).²⁰

Український фонд швидкого реагування IREX

Ще одна програма, яка може охопити НУО, що працюють з людьми з інтелектуальною недостатністю та їхніми сім'ями, - це [Український фонд швидкого реагування \(УФШР\)](#). URRF фінансується Державним департаментом США та розповсюджується міжнародною організацією з розвитку та освіти [IREX](#). Програма підтримує українські громадські організації в реалізації проектів, які безпосередньо пов'язані з викликами війни

Наразі УРРФ приймає концептуальні записки/заявки в рамках Річного програмного звіту (РПЗ). Люди з інвалідністю спеціально згадуються як одна з вразливих груп, які будуть розглядатися при подачі заявок. Ми наполегливо рекомендуємо членам Коаліції ВГО подавати заявки на фінансування.

Деталі:

- Розмір фінансування становить від 19 000 до 237 000 євро.

¹⁸ [Ініціатива USAID - Rehab4U](#).

¹⁹ [Європейсько-українська рада з питань співробітництва та розвитку \(EUCCD\)](#).

²⁰ [Міністерство охорони здоров'я України](#).

- Тривалість проекту: з 1 грудня 2024 року по 31 травня 2025 року або коротший термін, залежно від потреб грантової пропозиції.
- Кінцевий термін подачі заявок: заявки приймаються на постійній основі та розглядаються щоквартально. Протягом листопада 2024 - січня 2025 року прийматимуться лише короткострокові проекти (2 місяці).
- Кінцевий термін подачі заявок::
 - o 20 грудня 2024 року
 - o 31 січня 2025 року
 - o 25 лютого 2025 року
- Заявки приймаються українською або англійською мовами.

Відповідні критерії прийнятності:

- Має бути українською НУО, зареєстрованою щонайменше 18 місяців.
- Не має політичних чи релігійних уподобань.
- Підтверджений досвід роботи в проектах, що фінансуються донорами, та в роботі з вразливими групами населення, в тому числі з людьми з інвалідністю.
- Повинні впроваджувати або мати інклюзивну політику, наприклад, соціальну інтеграцію.
- Відповідає цілям URRF, спрямованим на задоволення потреб, пов'язаних з війною, та підвищення стійкості.

Це важливо:

- Опишіть цілі, заходи та вимірювані результати.
- Запропонуйте витрати в межах \$20,000-\$250,000.
- Допускається лише одна заявка / один проект від однієї організації.
- Ключовий контакт: Юлія Соловей, програмний директор IREX.

Інші країни

Країна	Член ЄС	Фінансові асигнування (млрд євро)	Фінансові зобов'язання (млрд євро)	Гуманітарний Асигнування (млрд євро)	Гуманітарні зобов'язання (млрд євро)
Канада	Ні.	4,89	5,18	0,42	0,43

Австралія	Ні.	0	0	0,11	0,11
Нова Зеландія	Ні.	0	0	0,03	0,03
Японія	Ні.	7,93	10,27	1,02	2,04
Південна Корея	Ні.	0,47	2,6	0,30	0,44
Тайвань	Ні.	0	0	0,03	0,07

Канада

З січня 2022 року Канада взяла на себе зобов'язання і виділила Україні чимало коштів як у вигляді фінансової, так і гуманітарної допомоги. Але Канада також має третю категорію допомоги, яка може запропонувати найбільше шансів для інклюзивного фінансування: **допомога на розвиток**. Канада виділила 298 мільйонів євро на допомогу розвитку на підтримку потреб України в таких сферах, як:

- інклюзивне управління,
- економічне зростання,
- та гендерної рівності.

Відповідно до цих пріоритетів Посольство Канади в Україні оголошує щорічний конкурс проектних заявок до **Канадського фонду місцевих ініціатив (CFLI)**.²¹ Хоча дедлайн подачі заявок на 2024 рік минув у липні, доцільно підготуватися до періоду подачі заявок на 2025 рік.

Канадський фонд місцевих ініціатив (CFLI) надає можливість неурядовим організаціям отримати фінансування для проектів, які відповідають глобальним пріоритетам Канади.

Деталі:

- Фінансування становить від 20 000 до 33 700 євро на один проект.
- Пропозиції повинні бути англійською або французькою мовою
- Відкрито для НУО та громадських/неприбуткових організацій

²¹ [Канадський фонд місцевих ініціатив - Україна \(2024\).](#)

- Відкритий для організацій, які наголошують на партнерстві з місцевим громадянським суспільством

Відповідні критерії прийнятності:

- Проекти повинні відповідати пріоритетам КФЗІ:
 - Порядок денний "Жінки, мир та безпека"
 - Ветерани
 - Зміцнення української ідентичності та соціальної згуртованості

Проекти можуть бути зосереджені на інтеграції переміщених осіб з інтелектуальними порушеннями в місцеві громади через:

 - Громадські заходи та мистецькі програми для зменшення стресу від переміщення.
 - Культурні ініціативи для сприяння інклюзивності та взаємодії між різноманітними групами.

Це важливо:

- Усі проекти повинні включати ґендерний аналіз:
 - Оцініть, як проблеми по-різному впливають на чоловіків, жінок, хлопців і дівчат.
 - Переконайтеся, що проекти розроблені інклюзивно і не завдають шкоди.
 - Залучайте жінок та/або дівчат до розробки проєктів, щоб відобразити різноманітні перспективи.

Ще однією можливістю фінансування, за якою варто стежити, є Канадсько-українська фундація. Хоча заявки на фінансування наразі закриті, це може бути чудовою можливістю отримати гуманітарну допомогу для будь-якої НУО, яка має канадську партнерську організацію.²²

²² [Канадсько-українська фундація - Подати заявку на фінансування.](#)

Приватні донори

[УВКПЛ](#) відстежує виділене фінансування приватними донорами.

Поточне фінансування (листопад 2024 року): **1,1 млрд євро**

Поточна (листопад 2024 року) виплачена гуманітарна допомога: **576 млн євро**

Загалом було зроблено **825 пожертв від 509 донорів з приватного сектору**.

У таблиці нижче ви можете побачити найбільші приватні корпорації, які зібрали або пожертвували гроші, і яким організаціям довірили їх розподіл.

Донор	Сума (€ млн.)	Розповсюджувач / одержувач
Корпорація Microsoft	\$177	Технології в натуральній формі та кредити в натуральній формі невизначеним джерелам
Epic Games	\$144	Пряма допомога , ЮНІСЕФ, Всесвітня продовольча програма (ВПП), УВКБ ООН, Всесвітня центральна кухня
Amazon.com, Inc.	\$75,3	ЮНІСЕФ, УВКБ ООН, ВПП, Червоний Хрест, Польська гуманітарна акція, Save the Children
MSD	\$65	Пожертви грошима та продуктами (медикаменти) українському уряду, Пряма допомога та гроші Американському Червоному Хресту, Пряма допомога IMC, Project HOPE та інші.
Фундація Акеліус	\$52	УВКБ ООН
Група Метінвест	\$40	Проекти допомоги в Україні

23

Достукатися до великих приватних донорів нелегко, та, можливо, й не потрібно. З наведеної вище інформації важливіше звернути увагу на те, хто розподіляє фінансування. Багатосторонні організації та НУО, які взяли на себе зобов'язання щодо інклюзії людей з інвалідністю, такі як установи ООН, Червоний Хрест та

²³ [AP News](#)

"Врятуймо дітей", повинні бути відкритими до розподілу фінансування в інклюзивний спосіб

Багатосторонні організації

Фінансова допомога

Фінансова допомога від таких організацій, як Міжнародний валютний фонд (МВФ), Світовий банк, Організація Об'єднаних Націй та Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), становить 13,3 млрд євро.²⁴ Найбільшу частину фінансової допомоги складають кредити від МВФ та Світового банку.²⁵ Для порівняння, зобов'язання інших міжнародних організацій, таких як ООН або Червоний Хрест, є незначними.²⁶ Конкретної інформації про пряму фінансову допомогу організаціям, що працюють з людьми з інтелектуальною недостатністю, немає. Фінансова допомога надається та розподіляється українським урядом

Світовий банк надає рідкісний приклад багатосторонньої фінансової допомоги, яка була виділена на підтримку людей з (інтелектуальною) інвалідністю. Розпочатий у листопаді 2023 року проєкт "[Інвестиції в соціальний захист для інклюзивності, стійкості та ефективності](#)" ([INSPIRE](#)) надає підтримку 29 програмам соціальної допомоги, орієнтованим на "найбільш вразливі верстви населення в Україні". INSPIRE фінансується за рахунок позики Світового банку у розмірі 1,14 млрд євро та впроваджується Міністерством соціальної політики України.²⁷ Проєкт "спеціально спрямований на допомогу людям з інвалідністю, дітям-сиротам, дітям під опікою, прийомним сім'ям, соціально вразливим студентам, жертвам Чорнобильської ядерної катастрофи та торгівлі людьми". Проєкт підтримує Україну в задоволенні її фінансових потреб у 2024 році і, як очікувалося, охопить понад 10 мільйонів людей на момент його запуску.

Гуманітарна допомога

²⁴ Ukraine Support Tracker.

²⁵ Ukraine Support Tracker.

²⁶ Ukraine Support Tracker.

²⁷ [Світовий банк](#).

Гуманітарна допомога (в цілому) відстежується Управлінням ООН з координації гуманітарних питань (УКГП)

Щорічний [план гуманітарного реагування \(ПГР\)](#), за допомогою служби фінансового моніторингу, надає чітку інформацію про:

- джерело фінансування,
- організація призначення (та, що буде реалізовувати проект),
- сферу фінансування, таку як освіта, охорона здоров'я, продовольча безпека або захист,
- суму,
- і статус фінансування.

Служба фінансового відстеження / HRP також надає інформацію про обіцяне, необхідне та надане фінансування. У 2024 році було покрито лише 7,5 % від загальної потреби в гуманітарній допомозі, яка становила 2,95 млрд євро, а пожертви склали лише 221 млн євро. Це набагато менше, ніж роком раніше, коли було покрито 40 % від потреби.²⁸

Одним із фінансових механізмів ООН, який працює з українськими місцевими та національними НУО і підтримує людей з інвалідністю, є Український гуманітарний фонд. У 2023 році УГФ надав адресну допомогу близько 3,2 мільйона людей, які постраждали від війни, зокрема 480 000 людей з інвалідністю²⁹

Ймовірно, одним з найбільш прямих способів отримати фінансування через ООН є Програма малих грантів для ОГС та волонтерських організацій.³⁰ Програма була створена у вересні 2022 року з бюджетом 19 мільйонів євро, щоб українські організації громадянського суспільства та волонтерські організації могли мати прямий доступ до гуманітарної допомоги. Хоча зараз немає конкурсу заявок, це

²⁸ [Глобальний гуманітарний огляд 2024.](#)

²⁹ [Річний звіт УВЧ за 2023 рік.](#)

³⁰ [Огляд програм малих грантів 2023УВФ.](#)

хороша програма, на яку варто звернути увагу і подати заявку, якщо така можливість знову з'явиться.

Крім того, важливо зазначити, що багато багатосторонніх (цільових) організацій, яким довіряють розподіл фінансування та реалізацію проектів у партнерстві з місцевими українськими НУО, мають структуру для інтеграції людей з інвалідністю.

Приклади:

- [Стратегія інтеграції людей з інвалідністю Організації Об'єднаних Націй](#)
- [Стратегічні рамки щодо інтеграції людей з інвалідністю Міжнародного Червоного Хреста і Червоного Півмісяця](#)
- [Політика інтеграції людей з інвалідністю: усуваючи бар'єри, реалізуючи рівність](#)

Згадка про ці стратегії може бути корисною, коли ви звертаєтеся за фінансуванням.

Україна

Міністерство соціальної політики України офіційно відповідає за людей з інвалідністю в Україні. Як "центральный орган виконавчої влади, відповідальний за права осіб з інвалідністю", Мінсоцполітики "відкрите до діалогу та активно співпрацює з громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю".³¹ Воно також заявляє, що працює над "створенням рівних можливостей для людей з інвалідністю".

Міністерство соціальної політики України було однією з організацій-розпорядників коштів від ЄС, Німеччини та Швеції, які надавали фінансову допомогу особам з інвалідністю. Ця допомога дійшла принаймні до одного з членів ВГО, організації "Надія Славутича".³²

Коли йдеться про розподіл допомоги та співпрацю з НУО, що реалізують проекти, залучених міністерств розширюється. Наприклад, проект Rehab4U - це співпраця між USAID та Міністерством охорони здоров'я України. Міністерство фінансів України відповідає за отримання та розподіл фінансової допомоги.³³

Хоча український уряд заявляє про збільшення кількості спеціалістів та департаментів для вирішення проблем зростаючої кількості людей з фізичними вадами,³⁴ не так багато даних про людей з інтелектуальною неповносправністю, а також про фінансування та проекти, спрямовані на їхню підтримку.

Але, як бачимо на прикладі деяких членів Коаліції ВГО, місцеві та регіональні органи влади також можуть надавати допомогу. Наприклад, Департамент соціальної та ветеранської політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) уможливив реалізацію програми

³¹ Міністерство соціальної політики України [з питань людей з інвалідністю](#).

³² Facebook-сторінка Надія Славутича.

³³ [Міністерство фінансів України](#).

³⁴ Міністерство з питань тимчасово окупованих територій [з питань людей інвалідністю](#).

"Інклюзивна театральна команда "Джерела" у 2024 році. Завдяки фінансуванню з бюджету міста Києва "Джерела" змогли продовжити свій поточний театральний проект для людей з порушеннями інтелектуального розвитку.

Відсутність прозорості

Під час дослідження для цього звіту стала очевидною недостатня прозорість фінансування, яке отримують люди з інтелектуальною недостатністю та їхні організації.

Нові зобов'язання щодо фінансування від великих державних і приватних донорів часто вимагають офіційних оголошень і прес-релізів. Але коли справа доходить до моніторингу виконання цих зобов'язань, робота, як правило, перекладається на інших. Через непослідовне (а в багатьох випадках і взагалі відсутнє) відстеження фінансування самими донорами стає дедалі складніше надати реалістичну, повну і зрозумілу картину того, хто саме отримує фінансову та гуманітарну підтримку в Україні. Місцеві та міжнародні НУО, громадські організації, що захищають права людей з інтелектуальною недостатністю, зовнішні аналітичні центри та організації системи ООН беруть на себе завдання зібрати воедино фрагментарну інформацію про фінансування

Часто найбільш детальну інформацію можна знайти в соціальних мережах. Для цього звіту були вивчені Facebook-сторінки членів Коаліції ВГО. Деякі з них надали цінну інформацію. У Facebook місцеві організації публікували пости переважно для того, щоб подякувати донорам і надати докази реалізації проектів. Вони розкривали інформацію про донорів, проект або структуру, що стоїть за фінансуванням, та вжиті заходи. Хоча ці пости показують, що в деяких випадках багатосторонні організації, міжнародні та місцеві НУО дійсно включали людей з інтелектуальною неповносправністю у розподіл фінансування, отримана сума рідко розкривалася. Також не повідомлялося, на який час вистачило цих грошей і скільком людям вони були надані.

Забезпечення прозорості та надання даних під час війни не може бути покладено лише на плечі реципієнтів. Усі основні донори, державні та приватні, повинні визнати відповідальність, яку вони несуть, і реагувати на неї відповідним чином.

Рекомендації щодо подання заявки на фінансування

1. Чітко визначте свої потреби.

Використовуйте дані та особисті історії, щоб показати непропорційний вплив війни на людей з розумовою неповносправністю. Наголосіть на гуманітарній кризі, з якою ви зіткнулися, і дайте зрозуміти донорам, що ви є (представляєте) їхню цільову групу "найбільш вразливих".

2. Доступ до можливостей фінансування

- Подавайте заявки на поточні та майбутні можливості фінансування, такі як Європейський фонд підтримки демократії.
- Слідкуйте за термінами подачі заявок.
- Відстежуйте **багаторічні програми**, такі як Програма підтримки Нансена (Норвегія) або Український фонд (ЄС), щоб дізнатися про оновлення та майбутні пропозиції.
- Адвокація включення до бюджетів, що виділяються на відновлення громади або цільові соціальні програми, **коштів місцевого самоврядування**.

3. Ефективні програми

При подачі заявки на фінансування важливо уважно ознайомитися з критеріями прийнятності донора і відповідно до них підготувати свою заявку.

- Зосередьтеся на пріоритетах вашої заявки та узгодьте їх із заявленими донором.
- Визначте чіткі цілі, терміни та індикатори, які забезпечать прозорість та вплив.
- Підкресліть, як ваш проект відповідає міжнародним зобов'язанням щодо інтеграції людей з інвалідністю, таким як Стратегія ООН з інтеграції людей з інвалідністю або Конвенція про права осіб з інвалідністю.

- Продемонструйте свою відданість інклюзії, підкресливши свою обізнаність щодо перехресних вразливостей, таких як ґендер або комплексні потреби в підтримці, якщо це необхідно.

4. Розширювати та будувати міжнародні партнерства

Співпраця підвищує видимість і може зробити вашу організацію придатною для отримання фінансування, зарезервованого для національних організацій інших країн та їхніх партнерів.

Тому ми рекомендуємо це зробити:

- Розвивайте існуючі партнерства або встановлюйте нові з організаціями з Данії, щоб отримати доступ до Данського фонду з питань інвалідності.
- Розвивайте існуючі партнерські відносини або встановлюйте нові з організаціями з Канади, щоб отримати доступ до Канадського фонду підтримки місцевих ініціатив (CFLI).
- Розвивайте існуючі партнерства або встановлюйте нові з організаціями з потужних країн-донорів, які надають пріоритет інклюзії.
- Повідомте про свої потреби партнерським організаціям з інших країн і попросіть їх про підтримку у подачі заявки на фінансування.

Рекомендації донорам

"Інклюзивна Європа" та Коаліція ВГО закликають донорів виконати свою обіцянку щодо спрямування допомоги "найбільш вразливим верствам населення" в Україні, зокрема, людям з інтелектуальною недостатністю та їхнім родинам.

1. Дійте відповідно до Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю / стратегії вашої організації щодо людей з інвалідністю

Усі згадані державні донори ратифікували Конвенцію ООН про права осіб з інвалідністю. Багато з них запровадили політику, спрямовану на подальшу інтеграцію людей з розумовою неповносправністю. Тепер вони повинні діяти відповідно до неї.

Стаття 11 КПІ ООН "Ситуації ризику та гуманітарні надзвичайні ситуації" стверджує, що всі держави-учасниці "вживають усіх необхідних заходів для забезпечення захисту та безпеки людей з інвалідністю в ситуаціях ризику, включаючи ситуації збройних конфліктів, [та] гуманітарних надзвичайних ситуацій".³⁵ Для цього державні донори повинні справедливо брати на себе зобов'язання і виділяти допомогу людям з інтелектуальною неповносправністю.

Щоб зробити це:

- Переконайтеся, що міжнародна допомога розвитку (МР), яку надає ваш уряд, враховує потреби людей з інтелектуальною недостатністю та їхніх сімей.
- Переконайтеся, що гуманітарна та фінансова допомога розподіляється справедливо та інклюзивно.

Багато багатосторонніх організацій та НУО, які розподіляють фінансування (наприклад, Save the Children та Червоний Хрест), мають структури з питань інвалідності у своїх організаціях. Щоб виконати свої зобов'язання щодо інтеграції людей з інвалідністю, члени цих організацій повинні забезпечити, щоб люди з розумовою неповносправністю, їхні сім'ї та організації отримували фінансування, яке вони розподіляють.

2. Припиніть використовувати "найуразливіші верстви населення" як загальний термін.

Хто вони такі? Залишаючи це на розсуд інтерпретатора, донори ухиляються від заглиблення в деталі задля блага реципієнтів. Звідки ви знаєте, що потрібно бенефіціарам вашого фінансування, якщо ви не знаєте, хто вони? Визначення того, до кого ви прагнете достукатися, є першим кроком на шляху до них. Ситуація в Україні показала, що наявності інклюзивної політики недостатньо для

³⁵ [КПІ ООН - стаття 11.](#)

забезпечення рівного доступу до фінансування.³⁶ Ось чому люди з інтелектуальною недостатністю повинні бути окремо згадані в стратегіях фінансування. Тільки тоді можна буде визнати та задовольнити індивідуальні потреби, і тільки тоді донори зможуть по-справжньому виконати свою обіцянку щодо підтримки найбільш вразливих людей в Україні.

3. Зробити фінансування доступним для людей з інтелектуальною недостатністю та їхніх сімей

Як показує цей звіт, для людей з розумовою неповносправністю не є неможливим отримати фінансування. Однак брак інклюзивної інформації робить це дуже складним. Відсутність зручної для читання інформації заважає багатьом людям дізнатися про майбутні можливості фінансування та вчасно подати заявку. Ситуація ще більше ускладнюється перебоями в електропостачанні та надзвичайною гуманітарною ситуацією, з якою стикаються українці під час війни.

Приватні та державні донори повинні забезпечити справедливий процес подання заявок:

- Своєчасно надавати інформацію про майбутні можливості фінансування
- Публікуйте інформацію про майбутні заявки на фінансування та конкурси заявок у зручній для читання та розуміння формі
- Консультувати людей з інтелектуальними порушеннями, щоб краще задовольнити їхні потреби в кризових ситуаціях
- Зверніться до парасолькових організацій, таких як Коаліція ВГО, щоб переконатися, що люди з розумовою неповносправністю та їхні організації знають і можуть брати участь у житті суспільства.

³⁶ Дослідження на замовлення організацій людей з інвалідністю Данії (DPOD), 2023/2024: [Картування зусиль Данії щодо залучення людей з інвалідністю до співпраці у сфері розвитку та гуманітарної діяльності](#).

4. Виділяти реалістичні обсяги фінансування

В Україні проживає близько 260 000 людей з розумовою неповносправністю, багато з яких змушені жити в інтернатах.³⁷ Для надання негайної допомоги, а також довгострокової підтримки (наприклад, розбудова інклюзивних громад) донори повинні розрахувати та надати реалістичний бюджет для задоволення потреб людей з інтелектуальною недостатністю. Для цих розрахунків донори повинні безпосередньо спілкуватися з національними та місцевими організаціями, що представляють людей з розумовою неповносправністю, такими як Коаліція ВГО та її члени. Виділяючи фінансування, враховуйте конкретні обставини, в яких перебувають люди з інтелектуальною недостатністю:

- проживання в закладі або за його межами,
- місцезнаходження в Україні та вразливість до небезпек, пов'язаних з війною,
- доступ до медичної допомоги та необхідних ліків,
- брак доступного, недорогого та інклюзивного житла,
- доступність послуг на рівні громади.

5. Прозорість

Відстежуйте розподіл та реалізацію вашого фінансування

Усі донори, особливо державні, несуть відповідальність за те, щоб їхні гроші не використовувалися не за призначенням. Не відстежуючи фінансування, донори нехтують цим обов'язком, іноді дозволяючи грошам йти на реконструкцію установ. Таким чином, державні донори сприяють порушенню прав людей з інтелектуальною недостатністю. Дослідження ООН показало, що інтернати в Україні переповнені та недоукомплектовані персоналом, а їхнє віддалене розташування виключає мешканців з життя громади.³⁸ Дослідження також показало, що мешканці були позбавлені інших основних прав, а в деяких випадках

³⁷ Мілан Шверґера для FEANTSA: [Вплив російського вторгнення в Україну. Чого сектор бездомних може навчитися у секторі людей з інвалідністю.](#)

³⁸ Інформаційна записка ООН: [Ситуація з правами людини людей з інтелектуальною недостатністю та психосоціальними порушеннями в Україні, 2022 рік.](#)

стикалися з надзвичайним насильством і тортурами. Існує загальне і обґрунтоване побоювання, що міжнародне фінансування використовується для підтримки цих шкідливих місць, а не людей, які в них живуть. Прозорі механізми відстеження мають важливе значення для забезпечення того, щоб фінансування досягало своєї мети.

6. Інвестуйте в інклюзивні громади

Для повного та інклюзивного відновлення в Україні донори повинні спрямовувати, розподіляти та контролювати своє фінансування, щоб сприяти інклюзії, а не виключенню. Для цього фінансування має надавати пріоритет послугам на рівні громади, забезпечуючи людям з інтелектуальною недостатністю можливість жити незалежно та бути активними членами своїх громад.

Донори повинні уникати підтримки установ, які увічнюють сегрегацію.

Швидка оцінка збитків і потреб (2022-2023 роки) визначила 127,5 млн євро на відновлення інтернатних установ, що суперечить рекомендаціям ЄС щодо незалежного життя та інклюзії.³⁹ Таке фінансування підриває глобальні зобов'язання щодо прав людей з інвалідністю та посилює застарілі моделі догляду

Натомість донори повинні спрямовувати ресурси на інклюзивну житлову політику та підтримку на рівні громад, забезпечуючи інтеграцію людей з інтелектуальною недостатністю та осіб з комплексними потребами у житлові стратегії, на кшталт тих, що наразі розробляються між Норвегією та Україною.

Уникаючи шкідливої реконструкції та активно сприяючи розвитку інклюзивних громад, донори можуть виконати свої зобов'язання щодо дотримання принципів Конвенції ООН про права людей з інвалідністю та зробити вагомий внесок у розбудову України, яка не залишить нікого осторонь.

³⁹ Світовий банк: [Швидка оцінка збитків та потреб \(2022-2023\)](#).

Короткий огляд майбутніх можливостей фінансування

1. Rehab4U (USAID)

Фокус: Розширення доступу до інклюзивних послуг і допоміжних технологій та сприяння участі людей з інвалідністю в житті громади.

Бюджет: 38 мільйонів євро за п'ять років.

Охоплені регіони: 15 областей України.

Як подати заявку: Розбудовуйте партнерства з організаціями, що реалізують проекти, такими як "Колеса для людства", та узгоджуйте свої пропозиції з цілями інклюзії у громадах.

2. Український фонд швидкого реагування (УФШР) від IREX

Фокус: Вирішення проблем, пов'язаних з війною, із залученням вразливих груп населення, зокрема людей з інвалідністю.

Діапазон фінансування: 19 000-237 000 євро.

Дедлайни: Прийом заявок триває; ключові дати - 20 грудня 2024 року, 31 січня 2025 року та 25 лютого 2025 року.

Рекомендація: Пристосовувати пропозиції до пріоритетів фонду та забезпечувати, щоб проекти мали вимірювані результати.

3. Канадський фонд підтримки місцевих ініціатив (CFLI)

Фокус: Посилення врядування, сприяння інклюзивності та задоволення ґендерних і громадських потреб.

Діапазон фінансування: 20 000-33 700 євро.

Наступна можливість: Підготуйтеся до аплікаційного циклу 2025 року.

Рекомендація: Виокремлювати проекти на рівні громад та включати ґендерний аналіз у заявки.

4. Empower Ukraine (Німеччина)

Фокус: Підтримка залучення груп ризику, в тому числі людей з інвалідністю, до розвитку громад та доступу до основних послуг.

Бюджет: 4,6 млн євро до грудня 2025 року.

Рекомендація: Співпрацювати з місцевими партнерами, такими як Національна асоціація осіб з інвалідністю або Фундація "Відкрите суспільство", щоб долучитися до поточних зусиль.

5. EU4Youth (Литва)

Фокус: Підготовка фахівців та покращення послуг на рівні громади для людей з інтелектуальною недостатністю.

Бюджет: 2 мільйони євро на 18 місяців.

Як подати заявку: Вступайте в партнерство з організаціями, що реалізують проекти, такими як Коаліція ВГО або Благодійна асоціація "Джерела".

6. Програма малих грантів для ОГС та волонтерських організацій (ООН)

Фокус: Забезпечення прямого доступу НУО до гуманітарної допомоги.

Бюджет: 19 млн євро (останній цикл завершено; ймовірні майбутні можливості).

Рекомендація: Відстежувати оголошення про нові конкурси та готувати проекти, що відповідають інклюзивним громадським послугам.

7. Данський фонд інвалідів

Фокус: Підтримка міжнародної співпраці між данськими організаціями людей з інвалідністю та їхніми партнерами.

Відповідає вимогам: Потрібен данський партнер.

Рекомендація: Розвивати партнерство з данськими організаціями, такими як DPOD, щоб отримати доступ до цього фінансування.

8. Програма підтримки Нансена (Норвегія)

Фокус: Соціальна функція та інклюзивна інфраструктура в Україні.

Бюджет: багаторічна стратегія на 6,6 млрд євро.

Рекомендація: Виступати за включення до проектів реконструкції та наголошувати на житловій політиці, орієнтованій на громаду.

9. Європейський фонд за демократію (EED)

Фокус: Демократія, права людини та залучення громад.

Заявки: Відкрито цілий рік.

Рекомендація: Продемонструйте прихильність вашої організації до інклюзії та розбудови демократії.

10. Проект INSPIRE (Світовий банк)

Фокус: Програми соціального захисту, спрямовані на вразливі верстви населення, включаючи людей з інвалідністю.

Бюджет: 1,14 млрд євро.

Рекомендація: Співпрацювати з Міністерством соціальної політики України для узгодження проектів з програмою.

11. Шведська програма фінансової допомоги

Фокус: Поповнення державних соціальних виплат для людей з інвалідністю.

Бюджет: 20 мільйонів євро.

Рекомендація: Переконатися, що бенефіціари знають про своє право на участь у програмі та виступають за розширення її охоплення.

12. Приватні донори

Ключові донори: Такі організації, як Microsoft, Amazon та Akelius Foundation.

Зосередьтеся: Технології, охорона здоров'я та допомога громадам.

Рекомендація: Узгоджувати пропозиції з інтересами донорів та забезпечувати прозорість очікуваних результатів.

Джерела

- Новини Associated Press
<https://apnews.com/article/technology-business-be335ce9375d11732fa3a61995267f1d>
- Канадський фонд підтримки місцевих ініціатив: Україна
<https://www.international.gc.ca/world-monde/funding-financement/cfli-fci/2024/ukraine.aspx?lang=eng>
- Християнська місія сліпих: Гуманітарна допомога Україні
<https://www.cbm.de/aktuelles/ukraine-hilfe.html>
- Deloitte
<https://www.deloitte.com/ug/en/about/people/social-responsibility/supporting-people-with-disabilities.html>
- Dream.Gov.Ua:
<https://dream.gov.ua/pipeline>
- EU4Youth: Східні сусіди ЄС
<https://euneighbourseast.eu/news/latest-news/eu4youth-to-supports-individuals-with-intellectual-and-psychosocial-disabilities-in-ukraine-amid-war/>
- Європейська Комісія: Європейські операції з цивільного захисту та гуманітарної допомоги
https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/where/europe/ukraine_en
- Європейська Комісія: Прес-реліз від 6 вересня 2024 року
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_4563
- Європейська Комісія: Програма для України
https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/european-neighbourhood-policy/countries-region/ukraine/ukraine-facility_en
- Європейський форум з питань інвалідності: Інклюзивність Данії щодо людей з інвалідністю
<https://www.edf-feph.org/mappinginclusivenessdenmark/>
- Європейський форум з інвалідності: Розширення можливостей України
<https://www.edf-feph.org/projects/empower-ukraine/>

- Європейський форум з питань інвалідності: Найкращі практики деінституалізації
<https://www.edf-feph.org/ukraine-best-practice-in-deinstitutionalisation-for-children-and-young-people-with-disabilities-and-high-support-needs/>
- Європейський фонд за демократію: Офіційний веб-сайт
- Європейсько-українська рада з питань співробітництва та розвитку (EUCCD)
<https://www.euccd.org/en/rehab4u-building-ukraine-s-modern-rehabilitation-system-with-usaid/>
- Гуманітарна діяльність
<https://humanitarianaction.info/document/global-humanitarian-overview-2024/article/response-plans-results-2023>
- Інклюзивна Європа: Індикатори інклюзії 2023
<https://str.inclusion.eu/4fbaa7b98fcf6c493d7f54e03.pdf>
- Інклюзивна Європа: Індикатори інклюзії 2024
<https://str.inclusion.eu/17d0cedb3ec6748196eed9f05.pdf>
- Міжнародний рух Червоного Хреста і Червоного Півмісяця: Стратегічні рамки інтеграції людей з інвалідністю
https://rcrcconference.org/app/uploads/2022/05/23_COD22-disability-inclusion-progress-report-FINAL-EN.pdf
- IREX: Український фонд швидкого реагування (УФШР)
<https://www.irex.org/project/ukraine-rapid-response-fund>
- Ліга сильних (LoS)
<https://ls.org.ua/>
- Міністерство фінансів України
<https://mof.gov.ua/en/>
- Міністерство охорони здоров'я України
<https://www.kmu.gov.ua/en/news/startuvav-piatoryrichnyi-proekt-z-reabilitatsii-rehab4u>
- Міністерство соціальної політики України
<https://www.msp.gov.ua/timeline/invalidnist.html>
- Національна асоціація осіб з інвалідністю (НАІУ)
<https://naiu.org.ua/>

- Norad: Програма підтримки Нансена для України
<https://www.norad.no/en/thematic-areas/humanitarian-assistance-and-comprehensive-response-and-the-nansen-programme-for-ukraine/the-nansen-support-programme-for-ukraine/>
- ReliefWeb: Становище людей з інвалідністю
<https://reliefweb.int/report/ukraine/situation-persons-disabilities-context-war-aggression-russia-against-ukraine>
- Результати для розвитку
<https://r4d.org/>
- Політика "Врятуймо дітей" щодо інтеграції людей з інвалідністю
<https://resourcecentre.savethechildren.net/document/save-the-children-disability-inclusion-policy-lifting-barriers-realizing-equality/>
- Statista: Двостороння підтримка України
<https://de.statista.com/statistik/daten/studie/1303434/umfrage/bilaterale-unterstuetzung-fuer-die-ukraine-im-ukraine-krieg/>
- Ukraine Support Tracker: Набір даних та методологія
https://www.ifw-kiel.de/fileadmin/Dateiverwaltung/Subject_Dossiers_Topics/Ukraine/Ukraine_Support_Tracker/Dataset_Documentation.pdf
- Ukraine Support Tracker: База даних
<https://www.ifw-kiel.de/topics/war-against-ukraine/ukraine-support-tracker>
- Інформаційна записка ООН: Ситуація з правами людини в Україні
<https://ukraine.un.org/sites/default/files/2022-04/Briefing%20note%20-%20HUMAN%20RIGHTS%20SITUATION%20OF%20PERSONS%20WITH%20INTELLECTUAL%20AND%20PSYCHOSOCIAL%20DISABILITIES%20IN%20UKRAINE.pdf>
- УКГП ООН: Український гуманітарний фонд (УГФ)
<https://www.unocha.org/ukraine-humanitarian-fund>
- USAID: Rehab4U
<https://www.usaid.gov/news-information/press-releases/oct-02-2024-usaid-announces-new-rehabilitation-initiative-ukraine>
- Світовий банк: Проект INSPIRE

<https://projects.worldbank.org/en/projects-operations/project-detail/P181081>

- Світовий банк: Швидка оцінка збитків та потреб

<https://documents1.worldbank.org/curated/en/099184503212328877/pdf/P1801740d1177f03c0ab180057556615497.pdf>

Ця діяльність є внеском у проект Європейського форуму з питань інвалідності, за фінансової підтримки HLM.

